

Oponentský posudek na bakalářskou diplomovou práci

A. Rozsypalová: Polymorfismus zbarvení kukel slunéček

Diplomová práce má dvě části, literární a experimentální. Hned úvodem je tedy třeba pochválit autorku, že se neomezila jen na přehled literatury, ačkoliv to předpisy dovolují.

Literární přehled o melanismu představuje asi polovinu diplomové práce a má dva úseky: první všeobecný a druhý speciální, soustředěný na melanismus slunéček. Bylo by možné diskutovat o struktuře středu diplomky, kde je úsek o zbarvení sarančí vsunut - nepříliš organicky - mezi melanismus slunéček a oddíl 1.6 o zbarvení kukel slunéček. Asi by ta sarančata měla být spíše v úvodním všeobecném literárním přehledu.

Oba literární přehledy svědčí o celkem dobré práci s literaturou a také styl je dobrý. Ale velmi často chybí citace, takže místy jde jakoby o populární článek v němž autor nechce přerušovat tok vyprávění. To je ovšem u lit. přehledu zásadní chyba - pokud čtenář má podezření na omyl, nemá možnost si to ověřit ve zdroji, odkud autor čerpal. Např. jsem přesvědčen, že A2p a C7p v Britanii neestivují, a že tedy opačný údaj na str 9 je mylný. Prosím tedy o vysvětlení, odkud údaj pochází.

V souvislosti s termálním melanismem a citovaným zde mylným názorem Prof. Dixona je škoda, že si autorka nechala ujít příležitost tento omyl vyvrátit. Omkar ve své recentní práci (2005, v našem EJE) pracuje v Indii s melanickým C7p. Domněnka, že jen malá slunéčka mohou být melanická, i konstrukce proč tomu tak musí být je tedy neplatná.

Z dalších připomínek, vepsaných přímo do diplomky, uvádím nejzávažnější. Mezi výhody melaniků je nutno doplnit ke zvýšení aktivity osluněním i zvýšení metabolismu u poikilothermů. Místo ochrany proti poranění jde asi o úlohu při hojení poranění (p.4). Na str. 6 dole udat geogr. lokalitu pro Kettlewelowu domněnku. Str 7, 1.ř. přeformulovat m. proti nalezení - zde snad m. pro odlišnost.

Výsledky 1. pokusu o účinku 6 teplot na zbarvení kukel jsou popsány dobře a doplněny obrázky kukel, grafy i tabulkou prům. hodnot podílu melanického vzoru. Upozorňuji na 2 nutné doplňky: v popisku grafů jde o vývoj jen 4. instaru, uprostřed strany doplnit "v předchozím vývoji" (protože nejde o vliv teploty na kukly).

Výsledky 2. pokusu, jehož cílem bylo zjistit citlivé stadium, jsou popsány zcela neuspokojivě,

pouhými 2 větami, z nichž prvá je již interpretací. Není tu tabulka průměrných hodnot. Chybí zcela věta konstatující, že převody prepup do 20 nebo 30 °C byly získány kukly **odlišně melanisované**, v závislosti na teplotě po převodu. Místo toho 2. věta na str.16 čtenáře úplně mate velmi krátkým sdělením, že nebyly zjištěny **žádné rozdíly**. To mě při prvním čtení přivedlo k domněnce, že interpretace v 1. větě je mylná. Nelze ponechat na čtenáři, aby sám odhadoval z prokol. tab. na str 18, zda symbol f znamená větší melanisaci než křížek, f více než d a d více než křížek. Při tom pupální skvrny T2, T3 a A1 jsou totožné v obou teplotách.

Lze tedy uzavřít, že diplomantka dobře excerpovala literaturu i experimentovala, ale ne příliš dobře sepisovala. Prvé je přece jen důležitější než druhé, a proto diplomku doporučuji k obhajobě.

V Č.Budějovicích, 2.6.2006.

RNDr. Ivo Hodek CSc